22/05/2020

Μαθήματα στη Θεολογική Σχολή Αθηνών εν μέσω πανδημίας

/ Επικαιρότητα

Η πανδημία του COVID-19, που τους τελευταίους μήνες έπληξε ολόκληρη σχεδόν την ανθρωπότητα, δεν θα μπορούσε να μην επηρεάσει άμεσα και την καθημερινότητα διδασκόντων και διδασκομένων στα Πανεπιστήμια.

Του Νικόλαου Ζαΐμη

Η δια ζώσης διδασκαλία, λόγω της κρίσης, αντικαταστάθηκε από την τηλεδιδασκαλία, μια διαδικασία που ήταν λίγο πολύ άγνωστη στους προπτυχιακούς φοιτητές. Στο **Πρακτορείο ΟΡΘΟΔΟΞΙΑ** μίλησαν για την εμπειρία αυτή ο Αναπληρωτής Καθηγητής, του Τμήματος Θεολογίας του Πανεπιστημίου Αθηνών, κ. Χρήστος Καραγιάννης και φοιτητές, οι οποίοι μοιράστηκαν μαζί μας τα θετικά της όλης κατάστασης, εκφράζοντας όμως και τους προβληματισμούς σχετικά με ορισμένα ζητήματα που προκύπτουν.

«Τα μαθήματα ξεκίνησαν άμεσα μετά το κλείσιμο των Εκπαιδευτικών Μονάδων στις 23 Μαρτίου, όταν κατέστη εφικτή η απόκτηση διαδικτυακών μέσων για τη συμμετοχή φοιτητών και καθηγητών», **αναφέρει ο κ. Καραγιάννης, συμπληρώνοντας, πως** «σημαντικός παράγοντας είναι η τήρηση του

υφιστάμενου ωρολόγιου προγράμματος του Τμήματος Θεολογίας καθώς έτσι υπάρχει μία κανονικότητα που ακολουθείται και οι διδασκόμενοι συνεχίζουν με συγκεκριμένο τρόπο την απόκτηση της γνώσης».

Πως όμως μπορεί ένας φοιτητής να επικοινωνήσει με τον καθηγητή του την ώρα της παράδοσης;

«Το μάθημα διεξάγεται με τηλεδιδασκαλία. Ο καθηγητής μέσω κάμερας παρουσιάζει σε πραγματικό χρόνο τα ζητήματα που εξετάζει το μάθημα. Ταυτόχρονα έχει τη δυνατότητα να προβάλλει διαφάνειες, ούτως ώστε οι φοιτητές να κατανοήσουν πληρέστερα τα λεγόμενά του. Οι φοιτητές αν και για τεχνικούς λόγους έχουν τις κάμερες και τα μικρόφωνά τους κλειστά, εντούτοις δύνανται να συνομιλήσουν με τον καθηγητή και να θέσουν ερωτήματα μέσω γραπτών μηνυμάτων. Κατ΄ αυτόν τον τρόπο το μάθημα καθίσταται διαδραστικό», **μας περιγράφει ο κ. Καραγιάννης.**

ΠΑΡΑΚΟΛΟΥΘΗΣΤΕ ΕΝΑ ΑΠΟΣΠΑΣΜΑ ΑΠΟ ΠΑΡΑΔΟΣΗ ΤΟΥ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ “ΒΙΒΛΙΚΗ ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΑ ΚΑΙ ΘΕΣΜΟΛΟΓΙΑ”:

Μπορεί ένα τέτοιο εγχείρημα να έχει ανταπόκριση; «Η ανταπόκριση των φοιτητών είναι θετική από την πρώτη ημέρα. Βέβαια οφείλουμε να λάβουμε υπόψιν ότι αποτελεί μία καινοτόμο προσπάθεια και ως εκ τούτου σε αρκετές περιπτώσεις παρατηρείται αδυναμία κάποιων φοιτητών, λόγω έλλειψης υλικοτεχνικού εξοπλισμού, να παρακολουθήσουν τα μαθήματα», **τονίζει, ενώ ως προς το κοινό που παρακολουθεί τα μαθήματα, θεωρεί πως** «το κατεξοχήν ακροατήριο αποτελείται από φοιτητές που παρακολουθούσαν διά ζώσης τα μαθήματα και στο αμφιθέατρο».

Δεν θα μπορούσαμε να μη ρωτήσουμε και για έναν θεσμό, ο οποίος έχει ταυτιστεί τα τελευταία χρόνια με τα εκπαιδευτικά μας ιδρύματα. Αυτόν της Πρακτικής Άσκησης των Φοιτητών. Μάλιστα, ο Αναπληρωτής Καθηγητής Χρήστος Καραγιάννης, είναι Επιστημονικός Υπεύθυνος αυτής της δράσης του Τμήματος Θεολογίας.

«Η Πρακτική Άσκηση των Φοιτητών είναι ένας πολύ σημαντικός θεσμός, διότι συνδέει τους φοιτητές με τον επαγγελματικό χώρο, τους φορείς απασχόλησης. Οι φοιτητές έχουν τη δυνατότητα να βιώσουν την απασχόλησή τους σε συνθήκες ενός οργανωμένου εργασιακού περιβάλλοντος και τους κανόνες που διέπουν την παρουσία τους εκεί. Ταυτόχρονα, πέραν της οικονομικής ανταμοιβής, αποκτούν εμπειρία και διαπιστώνουν ότι οι σπουδές στη Θεολογία παρέχουν τη δυνατότητα της απασχόλησης και σε άλλους φορείς πλην των εκπαιδευτηρίων»,μας αναφέρει. « **Δυστυχώς η πανδημία λειτουργεί ανασταλτικά, όσον αφορά στην τέλεση της Πρακτικής Άσκησης,** καθώς οι φορείς εμφανίζονται απρόθυμοι στην υποδοχή νέων ατόμων εν μέσω πανδημίας στους εργασιακούς χώρους, ενώ και γραφειοκρατικά ζητήματα δεν επιτρέπουν τη διακπεραίωση τους εξ αποστάσεως», καταλήγει.

Θέτοντας βασικό γνώμονα την αποστασιοποίηση από τον φυσικό χώρο, που είναι το αμφιθέατρο, η περίοδος αυτή μπορεί να επηρεάσει τη ψυχολογία του φοιτητή, αρνητικά ή θετικά;

«Κατά την προσωπική μου γνώμη η παρουσία διδάσκοντος και διδασκόμενου στο φυσικό χώρο, δηλαδή στο αμφιθέατρο και στις αίθουσες διδασκαλίας, είναι πολύ σημαντική. Παιδαγωγικά εντάσσει καλύτερα τον φοιτητή στο Πανεπιστημιακό περιβάλλον και τον καθοδηγεί πληρέστερα στην απόκτηση της γνώσης», **τονίζει, ενώ ως προς τον τρόπο λειτουργίας της συγκεκριμένης διαδικασίας, αναφέρει**

«η τηλεδιδασκαλία μπορεί να λειτουργήσει επικουρικά και είναι θετικό το γεγονός της άμεσης προσαρμογής όλων μας λόγω της πανδημίας. Η κατά πρόσωπον διδασκαλία όμως παρέχει τη δυνατότητα της άμεσης αντίληψης περί αποτελεσματικής διδασκαλίας, ενώ ταυτόχρονα επιτρέπει στους φοιτητές να θέσουν με μεγαλύτερη αμεσότητα απορίες ή ερωτήματα και να λάβουν μία πιο ενδελεχή απάντηση. Όπως αντιλαμβάνεστε η παράδοση ενός μαθήματος χωρίς να βλέπεις τα πρόσωπα των φοιτητών και τις αντιδράσεις τους συνιστά μία απρόσωπη μορφή διδασκαλίας αποστασιοποιημένη από το πρόσωπο».

Φοιτητές μιλούν για την εμπειρία τους στο Πρακτορείο ΟΡΘΟΔΟΞΙΑ

«Η τηλεδιδασκαλία είναι κάτι το πρωτόγνωρο για την γενιά μου, όπως ακριβώς και η πανδημία», **μας λέει με έμφαση, η Εβελίνα Αλεξοπούλου, φοιτήτρια του πρώτου έτους στο Τμήμα Θεολογίας.**

«Με την βοήθεια της τηλεδιδασκαλίας ένιωσα μεγαλύτερη ασφάλεια για την υγεία των ανθρώπων, καθώς και για τον ίδιο μου τον εαυτό, εφόσον δεν υπάρχει καμία συναναστροφή με τον υπόλοιπο κόσμο στα μέσα μεταφοράς, τα οποία χρησιμοποιώ για να μεταβώ στη σχολή μου. Δεν θα μπορούσε να αναφερθεί, φυσικά, και η διευκόλυνση που υπάρχει στην παρακολούθηση του μαθήματος, διότι δεν υπάρχει καμία ταλαιπωρία με τις μετακινήσεις, ιδιαίτερα για τους φοιτητές που ζουν σε απομακρυσμένες από το πανεπιστήμιο περιοχές. Οπότε, σε γενικές γραμμές νιώθω τυχερή που το πανεπιστήμιό μας συνέβαλε, χάρη στην τεχνολογία, ώστε να μην χαθεί το εξάμηνο και η επαφή με το μάθημα παρά τις όποιες δυσκολίες και ειδικά σε μια περίοδο που χαρακτηρίζεται από μεγάλη ανασφάλεια».

Η περίοδος αυτή απομάκρυνε τους ανθρώπους στο κομμάτι της επικοινωνίας, περιορίζοντας τους στα μέσα της τεχνολογίας, όπως το κινητό τηλέφωνο, τα μέσα κοινωνικής δικτύωσης κ.α. **Πως αυτό όμως επιδρά στη ψυχολογία των φοιτητών;**

«Εξαιτίας της καραντίνας μειώθηκε κατά πολύ η επικοινωνία μεταξύ των ανθρώπων. Κάτι ανάλογο συμβαίνει και στα πανεπιστημιακά αμφιθέατρα. Υπάρχει μεγάλη δυσκολία διατύπωσης ιδεών και ερωτήσεων τόσο για τους φοιτητές μέσω της ηλεκτρονικής παράδοσης του μαθήματος, όσο και για τους καθηγητές, διότι οι εφαρμογές τηλεδιδασκαλίας δεν είναι ικανές να ανταγωνιστούν ούτε να αντικαταστήσουν την φυσικότητα και την αμεσότητα του διαλόγου πρόσωπο με πρόσωπο. Αυτό, αναπόφευκτα, θεωρώ επηρεάζει και τις σχέσεις καθηγητή – φοιτητή και των φοιτητών μεταξύ τους», **μας απαντά η Εβελίνα, ενώ καταλήγει λέγοντας μας, πως** «είναι πρωτόγνωρες καταστάσεις που έχουν επηρεάσει την καθημερινότητά μας αλλά και την ψυχολογία μας. Προσαρμοζόμαστε συνεχώς στα νέα δεδομένα. Αναγνωρίζουμε τις προσπάθειες που καταβάλλονται απ’ όλους, αλλά δεν πρέπει να επαναπαυόμαστε. Είναι αντιληπτό ότι οι τηλεδιασκέψεις, παρά τα θετικά τους, δεν μπορούν να αντικαταστήσουν το δια ζώσης μάθημα. Ωστόσο, θα πρέπει να προσπαθήσουμε όλοι ώστε να γίνει όσο το δυνατόν καλύτερα, μέχρι να επανέλθουμε στην κανονικότητα».

«Το φαινόμενο της πανδημίας ήταν για όλους μία πρωτόγνωρη εμπειρία. Προσωπικά η καραντίνα μου δημιούργησε ένα αίσθημα στέρησης της ελευθερίας», λέει, ο Βαγγέλης Χαμπιλίδης, φοιτητής του πρώτου έτους στο ίδιο Τμήμα.

«Πολλά σχέδια λόγω της πανδημίας ακυρώθηκαν, όπως η ίδρυση της πρώτης θεατρικής ομάδας στο τμήμα της Θεολογίας η οποία βρήκε μεγάλη ανταπόκριση τόσο από τους φοιτητές και τις φοιτήτριες του τμήματος μας όσο και από διαφορετικά τμήματα της περιφέρειας. Κίνητρο της ίδρυσης, ήταν η προσωπική ανάπτυξη του κάθε προσώπου, η έκφραση και η ευαισθησία του. Μπορεί να ακούγεται παράξενο αλλά το θέατρο και η θεολογία είναι δύο φορείς πολιτισμού που συνδυάζονται και αλληλοσυμπληρώνονται αλλά αυτό είναι μία άλλη συζήτηση», αναφέρει, σχετικά με φοιτητικές δράσεις που είχαν προγραμματιστεί, αλλά ο κορωνοϊός τις ακύρωσε.

«Οφείλουμε, να αναλογιστούμε τις συνέπειες που θα υπάρξουν με το πέρας της πανδημίας. Το θέμα της προσαρμοστικότητας των πρωτοετών φοιτητών είναι ένα μείζον θέμα. Διότι, ενώ οι πρωτοετείς φοιτητές είχαν μπει σε μία σειρά πλέον θα πρέπει ξανά να ενταχθούν στα πλαίσια της σχολής. Πιο σημαντικό, θεωρώ, είναι πως δεν γνωρίζουμε ακόμα σε τι επίπεδα θα βρίσκεται το κομμάτι της επικοινωνίας και της έκφρασης. Φαντάζομαι πως με την όλη κατάσταση λίγο-πολύ οι περισσότεροι κλειστήκαμε στον εαυτό μας».

«Η εμπειρία μου σχετικά με την τηλεδιδασκαλία είναι σε γενικές γραμμές θετική», τονίζει η Γεωργία Τσέρτου, φοιτήτρια του πρώτου έτους, η οποία πέρασε τις ημέρες παρακολουθώντας τα μαθήματα, στην επαρχία.

«Τα πλεονεκτήματα είναι πολλά. Αρχικά, οι φοιτητές έχουν τη δυνατότητα να παρακολουθούν μάθημα από μακριά, χωρίς να είναι υποχρεωμένοι να παρευρεθούν στη σχολή. Αυτό ισχύει και για τους φοιτητές που μένουν στην επαρχία. Επίσης, ένα άλλο θετικό είναι πως η τεχνολογία επιτρέπει να μην χαθεί το εξάμηνο, και να συνεχιστούν τα μαθήματα κανονικά, ώστε να πραγματοποιηθεί η εξεταστική», **σχολιάζει, αναφερόμενη στα οφέλη,** χωρίς όμως να παραβλέπει και ορισμένα αρνητικά, «καθώς κάποιοι φοιτητές δεν έχουν την δυνατότητα να παρακολουθούν τα μαθήματα, καθώς δεν έχουν την κατάλληλη τεχνολογική υποδομή. **Για παράδειγμα, δεν έχουν ηλεκτρονικούς υπολογιστές ή tablet.** Επίσης, οι καθηγητές δεν έχουν τη δυνατότητα να συναντήσουν τους φοιτητές από κοντά, ώστε οι δεύτεροι να μπορούν πιο εύκολα να διατυπώσουν τα ερωτήματα τους. Ούτε οι φοιτητές μπορούν να έρχονται σε επαφή μεταξύ τους και να κοινωνικοποιούνται».

«Το πρώτο πράγμα που αναρωτήθηκα στο άκουσμα αυτής της διαδικασίας ήταν πώς είναι να κάνεις μάθημα μέσω μίας οθόνης», λέει, η Σίσσυ Τσιότα, φοιτήτρια και αυτή του πρώτου έτους.

«Στην δύσκολη αυτή περίοδο η καθημερινότητα όλων μας άλλαξε και ήρθαμε αντιμέτωποι με πρωτόγνωρες καταστάσεις. Προσωπικά θεωρώ την τηλεδιδασκαλία αρκετά δύσκολη, καθώς χάνεται η κάθε επικοινωνία μεταξύ διδάσκοντα και φοιτητή. Όταν είμαστε μπροστά από την οθόνη δεν υπάρχει η ίδια δυνατότητα να κατανοήσουμε ορισμένα πράγματα, εφόσον δεν είμαστε στον ίδιο

χώρο με τον καθηγητή μας, ώστε να μπορούμε να αντιλαμβανόμαστε ακόμα και τις μικρές λεπτομέρειες που κάνουν ενδιαφέρον το μάθημα. Επιπροσθέτως και οι καθηγητές μερικές φορές δυσκολεύονται να κατανοήσουν το κατά πόσο γίνονται αντιληπτά αυτά που λένε καθώς δεν μπορούν να διακρίνουν τις αντιδράσεις των φοιτητών. Όταν λοιπόν ένας φοιτητής έχει απορία ή πρέπει να ανοίξει το μικρόφωνο και να ρωτήσει ή πρέπει να γράψει την ερώτηση του σε μήνυμα, ώστε να απαντάει ο καθηγητής. Αυτή η διαδικασία δεν είναι τόσο εποικοδομητική όσο η συζήτηση στο αμφιθέατρο που μπορεί να ξεκινήσει από μια ερώτηση», **σχολιάζει.**

Η έλλειψη υλικοτεχνικού εξοπλισμού προβληματίζει την φοιτήτρια, η οποία αναφέρει, πως **«η πολιτεία θα πρέπει αυτό να το λάβει υπόψιν και να βοηθήσει αυτούς που έχουν ανάγκη δίνοντας υπολογιστές και λαμβάνοντας τα κατάλληλα μέτρα, ώστε κανένας φοιτητής να μην μείνει πίσω λόγω των προβλημάτων αυτών»**.

«Η τηλεδιδασκαλία δεν έχει καμία σχέση με το δια ζώσης μάθημα καθώς μας βάζει σε μια άλλη λογική, αλλά εφόσον το επιτάσσουν οι καιροί πρέπει εμείς οι φοιτητές να συμβαδίσουμε και να κάνουμε το καλύτερο δυνατό», **καταλήγει.**